

דף תרגול: טקסטים זעירים – ניתוח מסר ואמצעי לשון

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את סוג הטקסט הזעיר ואת מטרתו
- לאתר אמצעי לשון כמו ניגוד, חזרה וצליל
- לנסח במילים שלי את המסר המרכזי של טקסט קצר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה ואמצעי לשון

1. א – גם אנשים רגילים יכולים לגלות אומץ ברגע האמת
2. ג – ניגוד בין "אלפי" לבין "אפס"
3. ד – חזרה על מבנה המשפט עם ניגוד בין "עצמם" ל"כולנו"
4. ב – חזרה על הצליל כ' שיוצרת קצב קליט
5. ד – קוראי אתר חדשות שרואים את התמונה ורוצים להבין אותה
6. א – להביע תודה והוקרה לנוסעים שעזרו

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הכיתוב מתאר את המטוס על הקרקע אחרי נחיתת החירום
2. נכון – הכותבת מספרת על עצמה ועל מה שחשבה
3. לא נכון – יש בה חזרה על צליל, לא חריזה בסוף המילים
4. נכון – כתוב בה במפורש "תודה לגיבורי הטיסה"
5. לא נכון – הכותרת היא משפט תיאור קצר, לא שאלה

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. היסוס
2. סערה
3. נוחתים
4. כולנו
5. אנשים

חלק ד' – התאימו סוג טקסט למטרתו

- 1 – ה (למשוך תשומת לב ולסכם את הסיפור במשפט קצר)
- 2 – א (להסביר מה רואים בתמונה)
- 3 – ב (לשתף רגש וחוויה אישית)
- 4 – ג (לבטא רעיון מרכזי במשפט קצר וקליט)
- 5 – ד (להביע הוקרה ותודה בפומבי)

חלק ה' – סדרו את שלבי הניתוח של טקסט זעיר

1. קראו את הטקסט הזעיר בעיון
2. זהו את סוג הטקסט (כותרת, סיסמה, פוסט וכו')
3. חפשו אמצעי לשון בולט כמו ניגוד או חזרה
4. נסחו במילים שלכם את המסר המרכזי

חלק ו' – הסבר ויצירה

1. לא מדובר בסערה אמיתית אלא בביטוי מטפורי למתח ולפחד שהיו לפני הנחיתה, שחלף כשהמטוס נחת בשלום
2. תשובה אישית המתייחסת לאמצעי לשון קונקרטי מאחד הטקסטים (למשל ניגוד, חזרה או מילה בולטת)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה: טקסט קצר שמעביר מסר שלם במילים מעטות
- דוגמה תקפה: ניגוד, חזרה או צליל חוזר מתוך אחד הטקסטים
- סיסמה מבטאת רעיון קליט; כיתוב לתמונה מסביר מה רואים בתמונה

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא את חמשת הטקסטים בקול לפני תחילת העבודה כדי לחדד את ההבדלים ביניהם
- בחלק הפתוח כדאי לתת לתלמידים לשתף את הסיסמאות שכתבו בקול, ולזהות יחד את אמצעי הלשון
- לגרסת החינוך המיוחד מומלץ לוותר על הפריטים המסומנים כקשים יותר ולהתמקד בזיהוי בסיסי של סוג הטקסט ומטרתו

דף תרגול: טקסטים זעירים – ניתוח מסר ואמצעי לשון

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

קראתם חמישה טקסטים קצרים מאוד. כל טקסט מספר על אותו אירוע, אבל בצורה אחרת. נלמד להבין מה כל טקסט רוצה להגיד.

📖 מילון קטן:

טקסט זעיר	טקסט קצר מאוד שמעביר מסר שלם
כותרת	משפט קצר שמושך תשומת לב לידיעה
כיתוב לתמונה	משפט שמסביר מה רואים בתמונה
פוסט ברשת	כתיבה אישית ששותפים איתה רגש או דעה
סיסמה	משפט קצר וקליט שמבטא רעיון מרכזי
כרזה	טקסט קצר שתפקידו להביע מסר באופן פומבי
ניגוד	העמדת שני דברים הפוכים זה מול זה
חזרה	שימוש חוזר במילה או במבנה כדי ליצור קצב

1 חלק א' – הבנה ואמצעי לשון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הפוסט ברשת רוצה להגיד?

א) גם אנשים רגילים יכולים לגלות אומץ ברגע האמת ב) טיסות הן דבר מסוכן ועדיף לא לטוס

ג) רק טייסים יודעים מה לעשות בשעת חירום ד) הכותבת מתכננת טיול לחו"ל

2. מה בולט בכותרת: המילים "אלפי" ו"אפס"?

א) משפט שאלה ב) כינוי גוף ראשון ג) ניגוד בין "אלפי" לבין "אפס" ד) סמיכות

3. מה חוזר בשתי השורות של הכרזה?

א) לשון ציורית (מטפורה) ב) משפט קריאה ג) שאלה רטורית

ד) חזרה על מבנה המשפט עם ניגוד בין "עצמם" ל"כולנו"

4. איזו אות חוזרת הרבה בסיסמה?

א) אין בה שום משחק צלילים ב) חזרה על הצליל כ' שיוצרת קצב קליט ג) חריזה בסוף כל מילה

ד) מילים לועזיות

5. מי קורא בדרך כלל כיתוב לתמונה?

א) טייסים מקצועיים בלבד ב) ילדים בגן ג) אנשים שמחפשים כרטיס טיסה זול

ד) קוראי אתר חדשות שרואים את התמונה ורוצים להבין אותה

6. למה נועדה הכרזה?

א) להביע תודה והוקרה לנוסעים שעזרו ב) למכור כרטיסי טיסה ג) להזהיר מפני טיסות

ד) להסביר איך מטיסים מטוס

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הכיתוב לתמונה מתאר רגע לפני ההמראה	☐	☐
2	הפוסט ברשת כתוב בלשון אישית, מגוף ראשון	☐	☐
3	הסיסמה משתמשת בחריזה בסוף כל מילה	☐	☐
4	הכרזה מופנית כלפי הנוסעים שעזרו, כדי להביע תודה	☐	☐
5	הכותרת כתובה כמשפט שאלה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. צלילה של אלפי רגל, אפס _____

2. שמיים שקטים אחרי ה_____

3. כשכל אחד נותן יד – כולם _____ בשלום

4. הם לא חשבו על עצמם. הם חשבו על _____

5. לא גיבורי־על _____ .

4 חלק ד' – התאימו סוג טקסט למטרתו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותרת	___	**א.** להסביר מה רואים בתמונה
2. כיתוב לתמונה	___	**ב.** לשתף רגש וחוויה אישית
3. פוסט ברשת	___	**ג.** לבטא רעיון מרכזי במשפט קצר וקליט
4. סיסמה	___	**ד.** להביע הוקרה ותודה בפומבי
5. כרזה	___	**ה.** למשוך תשומת לב ולסכם את הסיפור במשפט קצר

5 חלק ה' – סדרו את שלבי הניתוח של טקסט זעיר

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	חפשו אמצעי לשון בולט כמו ניגוד או חזרה
☐	קראו את הטקסט הזעיר בעיון
☐	נסחו במילים שלכם את המסר המרכזי
☐	זהו את סוג הטקסט (כותרת, סיסמה, פוסט וכו')

6 חלק ו' – הסבר ויצירה

ענו בקצרה.

1. בכיתוב לתמונה כתוב "שמיים שקטים אחרי הסערה". האם הייתה באמת סערה במזג האוויר? הסבירו את הביטוי.

2. איזה מבין חמשת הטקסטים השפיע עליכם יותר? הסבירו בעזרת מילה או אמצעי לשון אחד מתוכו

כרטיס יציאה

מהו טקסט זעיר, ומה מייחד אותו?

תנו דוגמה לאמצעי לשון אחד מתוך הטקסטים שקראנו

מה ההבדל בין מטרת סיסמה למטרת כיתוב לתמונה?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀